گزارش خبر
NEWSREPORT

کد خبر: ۴۹۵۴۵۷
شنبه ۱۷ شهریور ۱۴۰۳ ۲۰:۴۷

کاهش ناترازی انرژی با سهیم کردن مردم در سود صرفه‌جویی

کارشناس انرژی گفت: اگر سیاستگذاری انرژی به گونه‌ای باشد که مردم خود را در ثروت حاصل از صرفه جویی و بهینه سازی مصرف انرژی سهیم بدانند، ناترازی میان تولید و مصرف حامل‌های انرژی کاهش می‌یابد.

به گزارش خبرگزاری صنعت و تجارت گزارش خبر، با بیان این که روزانه معادل ۸ تا ۹ میلیون بشکه نفت خام، انواع انرژی در کشور تولید می‌شود، گفت: سؤال این است که مردم از این ثروتی که هر روز تولید می‌شود، چقدر بهره می‌برند؟

سعیدی افزود: اگر قرار باشد مردم در رفع ناترازی انرژی همراهی کنند، ابتدا باید اقداماتی صورت بگیرد که مردم متوجه شوند این انرژی چقدر ارزشمند است و خودشان را در این ثروت، سهیم بدانند.

وی تصریح کرد: مردم باید این اجازه را داشته باشند که سهم خود را بخرند، بفروشند و بازاری را در حوزه انرژی تشکیل دهند تا بهره‌مند بودن خود از این ثروت را حس کنند. برای رسیدن به این نقطه مطلوب نیز، راهکارهای مختلفی وجود دارد.

این کارشناس حوزه انرژی گفت: یکی از راهکارهای این است که به طور مثال در حوزه گاز به عنوان یکی از حامل‌های انرژی، هر خانواده ایرانی باید یک سهمیه مشخصی از گاز داشته باشد و اگر با هر روشی مانند جایگزین کردن بخاری قدیمی منزل با بخاری‌های جدیدی که رده انرژی بالایی دارند، موفق به صرفه جویی در مصرف گاز شد، اجازه داشته باشد آن گاز صرفه جویی شده را به هر صنعتی که تمایل داشت بفروشد.

وی افزود: دولت می‌تواند برای فروش این گاز صرفه جویی شده در بخش خانگی به صنایعی مانند پتروشیمی، فولاد و سیمان در در زمستان‌ها با قطعی گاز مواجه می‌شوند، ساز و کاری را فراهم کند و درآمد حاصل از فروش این گاز صرفه جویی شده نیز، به خانواده‌ای که در مصرف آن صرفه جویی کرده، تعلق بگیرد.

سعیدی گفت: در مورد بنزین هم همینطور است اگر هر خانواده بر اساس تعداد اعضا سهمی از بنزین تولیدی کشور داشته باشد، می‌تواند آن گونه که تمایل دارد از آن استفاده کند. ممکن است یک خانواده خودرو نداشته باشد یا شاید خانواده دیگری که وضعیت مالی خوبی دارد و می‌تواند از خودروهای کم مصرف استفاده کند، بخواهند سهمیه مازاد خود را به دیگرانی که به بنزین بیشتری نیاز دارند، بفروشند.

وی افزود: تولید حامل‌های انرژی مانند گاز، بنزین، گازوئیل یا هر نوع سوخت دیگری، نیاز به سرمایه گذاری‌های اولیه‌ای از سوی دولت دارد؛ حفاری چاه‌های نفت و گاز و استخراج این منابع از درون زمین، فرآوری اولیه، انتقال از طریق خطوط لوله، پالایش نهایی و توزیع آن میان مصرف کنندگان، همگی فرآیندهایی هستند که هم به نیروی انسانی و هم به استفاده از تجهیزات نیاز دارند و قطعا باید برای این اقدامات، هزینه‌های زیادی انجام داد.

دو دیدگاه کارشناسی در مدیریت مصرف انرژی

وی بیان کرد: سیاستگذاران کشور که قصد برنامه ریزی برای مدیریت حوزه انرژی را دارند، باید توجه کنند که در هر برنامه ای، ابتدا باید هزینه تمام شده برای تولید انواع حامل‌های انرژی را در نظر بگیرند، برخی می‌گویند که دولت باید فقط هزینه‌های استخراج را رساندن به مصرف کننده را در نظر بگیرد و قیمت منبع اصلی انرژی یعنی نفت و گاز، چون متعلق به خود مردم است، باید صفر در نظر گرفته شود، اما گروه دیگری از کارشناسان عقیده دارند که نباید قیمت نفت و گاز را در محاسبات صفر در نظر گرفت.

این کارشناس انرژی همچنین گفت: استدلال گروه دوم کارشناسان این است که نفت و گاز متعلق به مردم است و اگر دولت بتواند آن‌ها را به صورت خام صادر کند یا محصولات با ارزش افزوده بیشتر از آن‌ها تولید کرده و بفروشد، این درآمدها نیز ثروت مردم است و صرف تأمین نیازهای مردم مانند یارانه‌های دارو، مواد غذایی و این قبیل کالاها می‌شود. همچنین اگر مصرف داخلی انرژی بالا برود و دولت مجبور به واردات فرآورده‌های نفت و گاز شود، مطابق با ارزش ذاتی همین نفت و گاز باید برای واردات هزینه کند.

وی اضافه کرد: مشابه همین وضعیت را در معادنی مانند طلا هم داریم که وقتی برای استخراج و افزایش خلوص طلا هزینه می‌شود، آن را محاسبه می‌کنند و خود طلا هم در نهایت کالایی است که ارزش ذاتی دارد. از سوی دیگر، برخی از کارشناسان می‌گویند که ناترازی میان تولید و مصرف انرژی یک دروغ بزرگ است؛ در حالی که اکنون کشور در تابستان‌ها با قطعی برق در بخش‌های خانگی و صنایع و در زمستان‌ها با قطعی گاز در بخش صنایع مواجه شده و واردات بنزین و گازوئیل نیز از سر گرفته شده است.

سعیدی گفت: به علت شکل نگرفتن بازار انرژی با مشارکت مردم، دولت به گونه‌ای قیمت گذاری دستوری انجام می‌دهد که مردم اصلا به این فکر نمی‌کنند که می‌توانند با صرفه جویی کردن یا استفاده از راهکارهای بهینه سازی مصرف انرژی، خود را در ثروت حاصل از نفت و گاز سهیم بدانند.

وی ادامه داد: اگر دولت حامل‌های انرژی را به گونه‌ای سهمیه بندی کند که همه مردم سهمی از انواع این حامل‌ها داشته باشند، آن گاه می‌توان این گونه برنامه ریزی کرد که افرادی که به اندازه سهمیه خود مصرف می‌کنند، از قیمت‌های یارانه‌ای و حمایتی دولت برخوردار شوند و اگر کمتر از سهمیه هم مصرف کردند، اجازه داشته باشند که آن را با قیمت خوب در بازار انرژی به افرادی که بیشتر از سهمیه شان انرژی مصرف می‌کنند، بفروشند و درآمد آن به خودشان متعلق باشد، اما اگر افرادی پرمصرف بودند، باید انرژی مورد نیاز بیشتر از سهمیه را از افراد کم مصرف بخرند.

این کارشناس انرژی افزود: اکنون حامل‌های انرژی از کشور ما به سایر کشورها قاچاق می‌شود. برخی افراد رفتارهای مصرفی نادرستی دارند؛ مثلا حاضر نیستند برای خریدهای معمولی، مسافت کوتاه خانه تا فروشگاه محله را پیاده بروند و خریدهای اینترنتی انجام می‌دهند که برای انتقال کالای درخواستی آن‌ها تا خانه، سوخت مصرف می‌شود. با تشکیل بازار انرژی با مشارکت مردم، مردم ارزشمند بودن انرژی را درک می‌کنند و خود را در حفظ آن، سهیم می‌دانند. اگر مردم در حفظ انرژی سهیم شوند، هم مصرف و هم قاچاق کاهش می‌یابد.